

مقایسه ارزش اصلاحی وزن از شیرگیری بره‌های نر و ماده ایستگاه پرورش و اصلاح نژاد گوسفند کردی شیروان

سکینه نقویان*^۱، سعید حسنی^۱، مجتبی آهنی آذری^۱، علیرضا خان‌احمدی^۲، داود علی ساقی^۳، نوربیبی مامی‌زاده^۱، محمد حسن عادل‌خواه^۴

۱- دانشجو و عضو هیئت علمی دانشکده علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

۲- عضو هیئت علمی دانشگاه گنبد

۳- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

۴- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس

* نویسنده مسئول: سکینه نقویان. Naghavians@yahoo.com

چکیده

در این پژوهش، از ۵۳۲۴ رکورد مربوط به وزن شیرگیری گوسفند نژاد کردی که در طی نوزده سال (۱۳۸۸-۱۳۶۹) از گله گوسفند کردی ایستگاه پرورش و اصلاح نژاد شیروان جمع‌آوری شده بود، برای برآورد ارزش اصلاحی صفت وزن از شیرگیری بره‌های نر و ماده استفاده شد. ارزش اصلاحی بره‌های نر و ماده با روش بهترین پیش‌بینی ناریب خطی (BLUP)، در یک مدل حیوانی با استفاده از نرم افزار DFREML برآورد شد. نتایج نشان داد که میانگین ارزش اصلاحی بره‌های نر و ماده به ترتیب ۰/۵۸۰ و ۰/۶۰۱ کیلوگرم بود. واژگان کلیدی: گوسفند کردی - مدل دام - ارزش اصلاحی.

مقدمه

بیش از ۲۶ نژاد گوسفند در ایران وجود دارد که با مناطق مختلف سازگار شده‌اند. در حال حاضر، تولید گوشت مهمترین دلیل پرورش گوسفند در ایران است و تولیدات دیگر مانند پشم، شیر و پوست در درجات بعدی اهمیت قرار دارند (۶). گوسفند کردی یکی از بهترین و سازگارترین گونه‌های نژادی برای مناطق کوهستانی به ویژه در خراسان شمالی است. این نژاد یکی از نژادهای دنبه‌دار بومی ایران است که هدف اصلی از پرورش آن تولید گوشت می‌باشد (۱). منشاء گوسفندان کردی خراسان، تپه دشت گوسفندان کردی کردستان می‌باشد. این نژاد بخاطر اندام نسبتاً درشت و همچنین استخوان‌بندی قوی، برای پرواربندی مناسب بوده و از بهترین نژادهای گوشتی کشور می‌باشد (۲).

هدف اصلاح نژاد دام پیشرفت ژنتیکی برای صفات مطلوب به منظور افزایش بازده اقتصادی است. پیشرفت ژنتیکی با انتخاب افراد برتر از نظر ژنتیکی حاصل می‌شود. با برآورد روند ژنتیکی در جمعیت می‌توان برنامه‌های اصلاح نژادی را ارزیابی نموده و میزان پیشرفت و موفقیت آنها را بررسی نمود (۶). روند ژنتیکی برای بیان میزان پیشرفت ژنتیکی حاصل شده برای صفات به‌طور سالیانه استفاده می‌شود و بیانگر جهت و میزان تغییرات در میانگین ارزش‌های اصلاحی حیوانات در طی زمان است (۳). نگهداری جمعیت شاهد یکی از روش‌های برآورد روند ژنتیکی است، ولی به‌علت هزینه زیاد آن و کوچک شدن جمعیت اصلی استفاده از این روش مناسب نیست. مناسب‌ترین روش پیش‌بینی ارزش اصلاحی و برآورد روند ژنتیکی استفاده از روش بهترین پیش‌بینی